

РЕШЕНИЕ

№ 343

гр. Габрово, 10.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГАБРОВО в публично заседание на четиринадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Боян Хр. Косев

при участието на секретаря Ягода Люб. Лесичарска
като разгледа докладваното от Боян Хр. Косев Гражданско дело №
20214210100845 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба на Г. ИЛ. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „*****“ № 7, ет. 3, ап. 2 предявена срещу ПЛ. П. АНГ., ЕГН *****, с адрес: град Габрово, ул. "*****" № 17, за заплащане на сумата 14081 лева /съдът приема, че е сезиран с претенция в размер на 7200 евро съгласно приетото в Тълкувателно решение № 4 от 29.04.2015 г. по тълк. дело № 4/2014 г. на ОСГТК на ВКС/, дължима въз основа на сключена на 15.08.2020 г. спогодба, както и обезщетение за забава върху главницата за периода 15.08.2020 г. – 14.05.2021 г. в размер на 1067 лева.

Ищецът твърди, че на 17.06.2020 г. във Федерална Република Германия ответникът, като водач на товарен автомобил, собственост на „Илботранс 21“ ЕООД, участвал в ПТП, настъпило по негова вина. На 15.08.2020 г. във връзка с претърпените вреди между „Илботранс 21" ЕООД и ответника била подписана спогодба, в която последният признал задължението си към дружеството в общ размер от 21750 евро, като страните се съгласили ответникът да заплати на дружеството сума в размер на 7200 евро, на вноски подробно описани в спогодбата, но плащане не постъпило. Твърди, че на 22.02.2021 г. между него и „Илботранс 21" ЕООД е сключен договор за цесия, по силата на който му е прехвърлено вземането на „Илботранс 21" ЕООД, произтичащо от сключената спогодба. Излага, че с нотариална покана и препоръчано писмо с обратна разписка ответникът е уведомен за извършената цесия. Поради изложеното, за ищеца бил налице правен интерес от предявяване на осъдителен иск за незаплатената от ПЛ. П. АНГ. сума в размер 7200 евро, като върху главницата ответникът дължал и обезщетение за забава в размер на 1067 лева, начислено за периода от 15.08.2020 г. до 14.05.2021 г..

В депозиран в срока по чл. 131 ГПК отговор, ответникът оспорва предявените искове и моли да бъдат отхвърлени.

Счита, че исковата молба е нередовна, тъй като не ставало ясно какво е основанието на предявения иск – дали се търси дължима и неизплатена сума вследствие на неправомерно увреждане или сума, дължима по силата на представената спогодба.

Възражението е неоснователно. Исковата молба отговаря на всички изисквания за редовност, предвидени в чл. 127 и чл. 128 ГПК. В същата са изложени фактически твърдения относно страните, предмета и основанието на предявения главен иск, а правната квалификация се извършва от съда.

Основателността на предявения иск се оспорва с твърденията, че между страните липсвала валидна облигационна връзка, която да ангажира отговорността на ответника, т. е. липсвало неправомерно увреждане. Излага, че не е извършвал нарушение, поради което и не е възникнало правото на ищеца да търси суми в посочения размер. В представената спогодба липсвали каквито и да било поети ангажименти от страна на ответника за заплащане на суми по реда на неправомерното увреждане. Излага, че подписаната спогодба има за цел единствено да обезпечи евентуални бъдещи претенции на трети лица, към дружеството работодател „Илботранс 21“ ЕООД, но не и за заплащане на вреди към дружеството, тъй като същото не било понесло такива. Оспорва да е бил уведомен за извършената цесия. Предишният кредитор не бил предал на ищеца и документите, удостоверяващи вземането. Договорът за цесия бил нищожен, поради липса на основание и невъзможен предмет.

Отделно от горното към датата на настъпване на ПТП между ответника и „Илботранс 21“ ЕООД съществували трудовоправни отношения, като ответникът изпълнявал длъжността „шофьор“ на ТИР. В тази връзка излага, че настъпилото ПТП било по време на упражняване на трудовата му дейност и в резултат на появил се внезапен здравословен проблем, като претърпените вреди били при или по повод изпълнението на служебните му задължения и се касаело за случайно деяние. В този смисъл вредата била в резултат на нормален производствено-стопански риск. Също така сключената спогодба била нищожна на основание чл. 26, ал. 1, т. 1 ЗЗД, тъй като в нарушение на императивните разпоредби на чл. 205, чл. 206, чл. 207, чл. 201 и чл. 211 КТ страните били уредили, както предпоставките /основанието/ и размера, така и начина на осъществяването на отговорността на ответника спрямо дружеството – работодател. Отделно от горното вредите, не били вследствие на увреждане на имущество на дружеството – цедент, а на трети лица, поради което счита, че ищецът претендира чужди права, на които не е носител, поради което предявеният иск бил недопустим.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

От представения документ, назован спогодба, се установява, че между „Илботранс 21“ ЕООД /сега „Хало Европа Лоджистикс“ ЕООД/ и ответника ПЛ. П. АНГ. на 15.08.2020 г. е постигнато съгласие дружеството да се откаже претенциите си към ответника за претърпени вреди вследствие на ПТП, реализирано от последния на 17.06.2020 г. във Федерална Република Германия за сумата, надвишаваща 7200 евро до пълния размер на вредите от 21750 евро, при условие, че ответникът плати на дружеството обезщетението по чл. 4 от сключената спогодба. В чл. 4 от спогодбата страните изрично се съгласили, че ответникът ще заплати на дружеството сумата от

7200 евро, представляваща окончателния договорен размер на обезщетението за претърпените от „Илботранс 21“ ЕООД вреди на 9 равни месечни вноски /всяка от по 800 евро/, считано от месец октомври 2020 година до месец юни 2021 година. Страните уговорили и възможност за отсрочване на падежа на три от вноските след писмено уведомление на ответника до дружеството, но по делото нито се твърди, нито се установява да е иницирано такова отсрочване. Съгласно чл. 6 от спогодбата, с плащането на сумата от 7200 евро в срока по чл. 4, страните заявяват, че нямат и няма да имат никакви други претенции една към друга, относно вредите, причинени на дружеството от ответника по време на ПТП описано в чл. 1 от спогодбата и по този начин уреждат окончателно и извънсъдебно всички спорове относно въпросните вреди.

От представения документ, назован договор за цесия, се установява, че на 22.02.2021 г. между ищеца Г. ИЛ. Б., в качеството му на цесионер и „Илботранс 21“ ЕООД /сега „Хало Европа Лоджистикс“ ЕООД/, в качеството му на цедент, е постигнато съгласие вземането на цедента към ПЛ. П. АНГ., произтичащо от спогодба от 15.08.2020 г. в размер на 7200 евро, да премине в правната сфера на цесионера срещу заплащане на насрещна престация – цена в размер на 700 лева, платима към момента на подписване на договора.

До задълженото лице, съгласно договора за прехвърляне на вземане -ПЛ. П. АНГ., на 22.02.2021 г. е изпратена нотариална покана от цедента „Илботранс 21“ ЕООД /сега „Хало Европа Лоджистикс“ ЕООД/ и цесионера Г. ИЛ. Б., съдържаща нотификация за извършеното прехвърляне на вземане по договор от 22.02.2021 г., както и покана да изплати задължението на цесионера в седемдневен срок от получаване на поканата. Видно от отбелязването поканата е връчена на ответника при отказ да я получи на 05.03.2021 г..

С покана от 20.04.2021 г. ПЛ. П. АНГ. е уведомен повторно, че вземането по процесната спогодба, е прехвърлено на ищеца, като му е предоставен тридневен срок от получаване на поканата за заплащане на задължението. Това волеизявление на цесионера за съобщаване на цесията е получено от майката на адресата на 07.05.2021 г..

Не се спори и с протоколно определение от 16.09.2021 г., за безспорни и ненуждаещи се от доказване в отношенията между страните са отделено фактите, че към датата на извършеното ПТП, а именно 17.06.2020 г. ответникът ПЛ. П. АНГ. е бил служител в „Илботранс 21“ ЕООД /сега „Хало Европа Лоджистикс“ ЕООД/, като е изпълнявал длъжността „шофьор на товарен автомобил международни превози“, като процесното ПТП е осъществено при изпълнение на посочената длъжност. Видно от съдържанието на трудов договор № 12/08.06.2020 г. страните са се договорили ответникът да получава основно месечно възнаграждение в размер на 610 лева. Видно от писмо, изх. № 12154-1/24.09.2021 г. на НАП, ТД на НАП Велико Търново, трудовият договор е бил прекратен на 14.08.2020 г., а датата на деклариране на прекратяването е 19.08.2020 г..

Съдът не обсъжда останалите представени доказателства по делото, с оглед отделените за безспорни в отношенията между страните факти.

По отношение на иска с правна квалификация чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД.

Основателността на предявен иск за реално изпълнение на поето правно (договорно) задължение, се обуславя от кумулативното наличие на предпоставките: валидно възникнало между страните правоотношение, елемент от съдържанието на което да е задължението за заплащане на претендираната парична сума, настъпила

изискуемост на задължението и релевирано неизпълнение от страна на задълженото лице. Липсата на една от предпоставките води до неоснователност на претенцията за реално изпълнение, основана на чл.79, ал.1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 ГПК ищецът следва да проведе пълно и главно доказване на положителните факти, пораждащи съдебно предявеното право на вземане за сумата 7200 евро. По отношение на неизпълнението, което по своята същност е отрицателен факт – липса на дължимо поведение, достатъчно е твърдението на ищеца, като ответната страна следва да докаже опровергаващия го положителен факт – точно изпълнение, като при липсата на ангажирани доказателства, съдът приема посоченият елемент от основанията на иска за доказан.

На първо място следва да се посочи, че възражението на ответника за процесуална недопустимост на предявения иск, обосновано с довод, че ищецът претендира чужди права, на които не е носител, е неоснователно. Процесуалната допустимост на иска се обуславя от наличието на правен интерес, който произтича от твърденията на ищеца, които следва да сочат на съществуването на нарушено негово право, на което в производството да се даде защита. В случая, ищецът твърди, че в правната му сфера е налице неудовлетворено вземане по сключена с цедента „Илботранс 21” ЕООД спогодба. Тези твърдения са достатъчни за наличието на правен интерес. Въпросът дали ищецът е страна по спорното материално правоотношение е въпрос по същество, но не и на допустимост на осъдителния главен иск.

На следващо място следва да се обсъди възражението на ответника относно действителността на сключения договор за спогодба, по който същият е страна в светлината на съществуващото между страните трудово правоотношение.

Съгласно практиката на ВКС /решение № 60156 от 14.07.2021 г. по гр. д. № 3156/2020 г. III г.о., решение № 578 от 19.10.2010 г. на ВКС по гр. д. № 603/2009 г., III г. о./ споразумението, постигнато между работника и работодателя, обвързва страните и не може да бъде изключено от института на доброволното уреждане на спорове между тях с аргументи, че правоотношението е трудово или че естеството на правата и задълженията при имуществената отговорност по гл. X КТ не позволява договаряне; неприложим е принципът за „по-благоприятното положение на работника” при договаряне с работодателя, но от решаващо значение е принципната забрана за предварителен отказ от права. Поетите със споразумение задължения, както на работодателя в хипотезата на чл. 200 КТ, така и на работника в хипотезата на чл. 203, ал. 2 КТ са до размера, необходим за обезщетяването на всички вредни последици в рамките на имуществената отговорност при непозволено увреждане. Страните могат да постигнат обвързваща уговорка по отношение на размера на обезщетенията и вида им, като за всеки конкретен случай подлежи на изясняване кои вреди са в обема на уговореното обезщетение. По правило това са вредите, настъпили и проявили се преди неговото сключване или предвидени за срока на неговото действие. Споразумението е договор и не може да противоречи на закона, да го заобикаля, или да нарушава добрите нрави, което би довело до нищожността му.

От изложеното следва, че поначало извънсъдебните споразумения, сключени между работник и работодател за уреждане на имуществената отговорност, както на работодателя по чл. 200 КТ, така и на работника по чл.203 и сл. КТ, не са забранени от закона.

Трудовото правоотношение е отношението, което се поражда при предоставяне и използване на отдаваната под наем работна сила от едно физическо лице /работник или

служител/ на друго лице /работодател/.

Трудовите отношения се характеризират с точно определени основания, от които се поражда тяхното възникване и постъпването на работа /трудов договор, избор, конкурс/, и със специфично съдържание - работно време, почивки, отпуски, трудово възнаграждение, трудова дисциплина, дисциплинарна отговорност, прекратяване на трудовото правоотношение, имуществена отговорност на работника и служителя или на работодателя и други.

Когато вреда е причинена на работодателя по небрежност при или по повод изпълнението на трудовите задължения, служителят отговаря имуществено съобразно Кодекса на труда, раздел II. По естеството си задължението на служителя да обезщети вредите, причинени на работодателя при или по повод изпълнението на трудовите задължения, е вторична, санкционна правна последица от извършено вредоносно нарушение на трудовите задължения и е специално уредена форма на гражданска отговорност за вреди.

Специалният режим на имуществената отговорност на работника или служителя, уреден в разпоредбите от чл. 203 до чл. 212 КТ, се отнася до субекта на нарушението, обекта на нарушението, признаците на фактическия състав на нарушението от обективна страна /противоправност на деянието, вреда, причинна връзка/, вината от субективна страна, размера на отговорността, начина, срока и размера за осъществяване на имуществената отговорност. Разпоредбите, уреждащи имуществената отговорност на работника или служителя за вреди, причинени на работодателя по небрежност при или по повод изпълнението на трудовите задължения, имат императивен характер, поради което е недопустимо да се уговаря между страните нещо различно от тях.

Съгласно чл. 203, ал. 2 КТ, когато вредата е причинена от работника или служителя на работодателя умишлено или в резултат на престъпление или е причинена не при или по повод изпълнението на трудовите задължения, отговорността се определя от гражданския закон. Въведеният в чл. 9 ЗЗД принцип на свобода на договарянето предоставя възможност на страните да уговорят различни последици от поведението си, като тази тяхна свобода е ограничена единствено от повелителните норми на закона и на добрите нрави.

Допустимо е паралелно съществуване на облигационно и трудово правоотношение между едни и същи правни субекти /работодател и служител/, когато с договора - източник на облигационно правоотношение не се нарушават императивни норми на Кодекса на труда. /Така решение № 134 от 10.09.2012 г. на ВКС по т. д. № 134/2011 г., II т. о./

Следва да се отбележи, че ако служителят, изпълнявайки длъжността „шофьор на товарен автомобил” реализира ПТП, за работодателят безспорно възникнат вреди в резултат на причинените при произшествието увреждания. В този случай договорът, с който служителят се задължава да плати на работодателя причинените от ПТП вреди в размер, надвишаващ ограниченията, предвидени в разпоредбата на чл. 206 КТ, би бил действителен, ако процесното ПТП е извършено от служителя умишлено, в резултат на престъпление или не при или по повод изпълнение на трудовите му задължения, какъвто не е настоящият случай.

В случая нито се твърди, нито се установява вредите от процесното ПТП да са причинени от ответника при някоя от изчерпателно посочените хипотези. Напротив, между страните е отделено за безспорно обстоятелството, че процесното ПТП е

осъществено от ответника при изпълнение на длъжността „шофьор на товарен автомобил международни превози” при работодателя „Илботранс 21” ЕООД, като по делото няма данни ответникът да е управлявал товарния автомобил под въздействието на алкохол (в известието за транспортна злополука от 17.06.2020 г. изрично е удостоверено, че не е установена употреба на алкохол или наркотици от водача на товарния автомобил ПЛ. П. АНГ.).

Следователно за причинените вреди на работодателя в резултат на процесното ПТП, ответникът носи имуществена отговорност съобразно правилото на чл. 203, ал. 1 КТ. Размерът на отговорността за причинената от ответника на работодателя вреда е ограничен съобразно разпоредбата на чл. 206, ал. 1 КТ - не повече от уговореното месечно трудово възнаграждение. Начинът и сроковете за осъществяване на ограничената имуществена отговорност са уредени в чл. 210 КТ. Поради императивния характер на посочените разпоредби е недопустимо страните да уговарят нещо различно от тях.

Въз основа на изложените съображения съдът намира, че в нарушение на чл. 203, ал. 1, чл. 206, ал. 1 и чл. 210 КТ с договора за спогодба страните са уредили различен и по-висок размер и начин на осъществяването на имуществената отговорност на ответника спрямо дружеството – работодател, поради което договорът е нищожен на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 ЗЗД. /В същия смисъл и решение № 134 от 10.09.2012 г. на ВКС по т. д. № 134/2011 г., II т. о./.

Неоснователно е възражението на ищеца, че процесната спогодба е сключена след прекратяване на трудовия договор с ответника, т.е. при вече липсващо трудово правоотношение и поради това върху неговата воля не било въздействано по какъвто и да било начин. Спогодбата е нищожна поради това, че е сключена в противоречие с императивните норми на закона, като в случая е без значение кога е сключена и дали е налице порок във волята при сключването ѝ, тъй като тя има за предмет и урежда имуществената отговорност на служител за вреди, причинени при съществуващо трудово правоотношение.

С оглед изложеното ищецът Г. ИЛ. Б. е придобил вземане, произтичащо от нищожен договор, поради което такова вземане въобще не е възникнало и не би могло да бъде прехвърлено чрез сключения впоследствие договор за цесия от 22.02.2021 г., ето защо предявения иск с правна квалификация чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД за заплащане на сумата 7200 евро следва да бъде отхвърлен изцяло.

По отношение на акцесорния иск, с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Вземането за обезщетение за забавено изпълнение на парично задължение в размер на законната лихва възниква от фактически състав, включващ елементите: главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. Вземането за обезщетение е акцесорно, но има известна самостоятелност спрямо главното, като провопораждащият го състав включва релевиране на неизпълнение – липса на дължимо поведение по отношение на главното задължение.

Липсата на главно задължение обуславя отхвърляне на акцесорния иск, тъй като при несъществуване на главно вземане не се поражда отговорност за обезщетяване вредите от забавеното му изпълнение.

При този изход на спора право на присъждане на разноски за производството се

поражда за ответника, който не доказва извършени разноси за производството и съответно такива не му се дължат. В полза на адв. Г.Н. следва да се присъди възнаграждение в размер на 1257.12 лева за оказана безплатна адвокатска помощ, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, вр. чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

Така мотивиран, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Г. ИЛ. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „*****“ № 7, ет. 3, ап. 2, срещу ПЛ. П. АНГ., ЕГН *****, с адрес: град Габрово, ул. „*****“ № 17, обективно кумулативно съединени иски с правна квалификация чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 99 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за заплащане на сумата 7200 (седем хиляди и двеста) евро цедирано вземане по сключена на 15.08.2020 г. спогодба с „Илботранс 21“ ЕООД /сега „Хало Европа Лоджистикс“ ЕООД/ и на сумата 1067 лева (хиляда шестдесет и седем лева) – обезщетение за забава върху главницата за периода 15.08.2020 г. – 14.05.2021 г..

ОСЪЖДА Г. ИЛ. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „*****“ № 7, ет. 3, ап. 2, ДА ЗАПЛАТИ на адвокат Г.Н. от АК-Габрово, сумата 1257.12 лева /хиляда двеста петдесет и седем лева и дванадесет стотинки/ – възнаграждение за оказана безплатна адвокатска помощ на ответника ПЛ. П. АНГ., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал.3 ГПК, вр. чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Габровски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Габрово: _____